

5 клас

Підготовка яйця. Практична робота Виготовлення писанки.

Шкрябанка

Обладнання: порожні курячі яйця; цибулиння для фарбування яєць; довга голка з великим вушком або шило; зразки виробів та малюнки для розпису.

Розповідь учителя

Християнство є однією зі світових релігій, воно поширене в багатьох народів, існує близько двох тисячоліть. Мільйони людей на земній кулі є прихильниками християнства.

Християнська релігія не є єдиною. Вона, як і інші релігії, складається з декількох напрямів — католицизму, православ'я, протестантизму.

Православне християнство поширене в Росії, Білорусі, Грузії, Сербії, Болгарії, Македонії, Кіпрі, Греції, Албанії, Польщі, Румунії, Чехії, Словаччині, США, Фінляндії, Канаді та інших країнах.

Християнство є основною релігією в Україні вже понад 1000 років — з часу хрещення Русі князем Володимиром. Християни України є здебільшого православними і грекокатоликами, рідше — католиками й протестантами.

Атрибутами християнської культури є собори, церкви, багато прикрашені іконами, фресками, розписами, скульптурою.

Кожен день тижня в християнському календарі присвячений особливим спогадам. Так, у неділю згадується воскресіння Ісуса Христа, у понеділок — ангели Божі, у вівторок — пророки, у середу — зрада Іуди, у четвер — святителі християнства, у п'ятницю — розп'яття Христа, у суботу — усі святі та «померлі в надії на життя вічне». На кожний день тижня призначені певні молитви. У суботу та неділю служби в храмах проводяться в урочистій обстановці. Сформоване річне коло богослужінь.

Постановка практичного завдання

Сьогодні ви виконаєте шкрябанку (дряпанку) на тему «До витоків християнства». Окрім символів-оберегів, із якими ви вже ознайомлені, можете використати символи християнства:

— хрест;

— церкву;

— зернятка (крихти) — символізують присутність Божого світла, сльози Божої Матері;

— Боже око, Божа рука — символи присутності Бога;

— трикутник — символ триєдиного начала, Святої Трійці;

— сорок клинців — символізують сорок святих, достаток, добробут.

Способи фарбування і прикрашання великодніх яєць

Насамперед, потрібно засвоїти певні тонкощі. Щоб зберегти шкаралупу цілою, яйця бажано близько години потримати при кімнатній температурі, а у воду під час варіння додати столову ложку солі. Щоб фарба лягала рівніше, перед фарбуванням яйця необхідно знежирити – протерти мильним розчином або спиртом.

Найдоступніший спосіб фарбування яєць – зварити їх у раніше приготованому відварі цибулевого лушпиння. Колір – від ясно-жовтого до червоно-коричневого – залежить від концентрації відвару. Також можна приготувати відвар з листочків берези (молодих або сухих) або молодого листя горіха, процідити й варити в ньому яйця на слабому вогні протягом 10-12 хвилин з моменту закипання. Яйця набудуть жовтого кольору. Натуральними барвниками яйця фарбують двома способами. Холодний спосіб: уже зварені яйця потрібно потримати у соку (буряковому, морквяному). Гарячий спосіб: протягом 15 хвилин потрібно кип'ятити яйця у каструлі з водою, чайною ложкою оцту і натуральними барвниками для отримання різних кольорів.

Світло-червоний колір дає буряк або чорниця; оранжевий – цибуля; світло-жовтий – лимони, апельсини або морква; жовтий – корені куркуми, шкаралупа волоського горіха; світло-зелений – листя шпинату, кропиви; зелений – зелені яблука; синій або фіолетовий – листя червоної капусти; бежевий або коричневий – кава.

Якщо після фарбування поставити яйця в цьому ж відварі на всю ніч до холодильника, забарвлення буде яскравішим.

Щоб отримати малюнок у цятку, мокрі яйця обкачують у сухому рисі, загортають у марлю (кінці марлі треба щільно зав'язати ниткою, щоб рис прилип до яйця) і варять у цибулевому лушпинні звичайним способом. Для отримання мармурового ефекту потрібно обгорнути яйця в цибулеве

лушпиння і зверху зав'язати бавовняною тканиною, складки якої відіб'ються на поверхні шкаралупи.

Якщо при фарбуванні обмотати яйця товстими нитками, то на них вийдуть смужки – уздовж або впоперек, залежно від того, як обмотаєте шкаралупу. Квітки або листочки різної форми відіб'ються на яйцях, якщо, наприклад, листя петрушки, кінзи або дрібні квітки домашніх рослин прикласти до них, обгорнути панчохою і туго зав'язати, і так кип'ятити у відварі цибулевого лушпиння.

Щоб пофарбовані яйця блищали, їх витирають насухо і змащують соняшниковою олією.

Шкрябанку бажано виконувати в такій послідовності.

1. Форму шкрябанки (дряпанки) пофарбувати в червоний колір. Пофарбувати можна і цибулинням. Так буде легше виконати роботу.
2. Нанести олівцем символи на поверхню форми.
3. Гострим інструментом (голкою, шилом) продряпати по нанесеному рисунку візерунок.

Інструктаж із правил техніки безпеки при роботі з гострими інструментами.

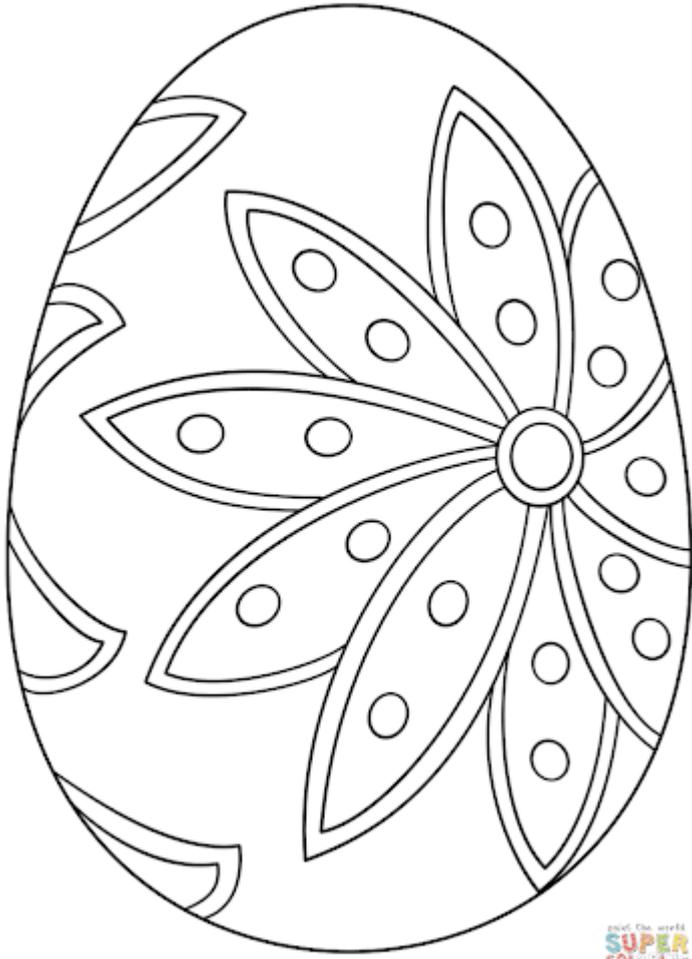
Виготовлені вироби надсилаєте в групу у Viber вашого класу для виставлення оцінок.

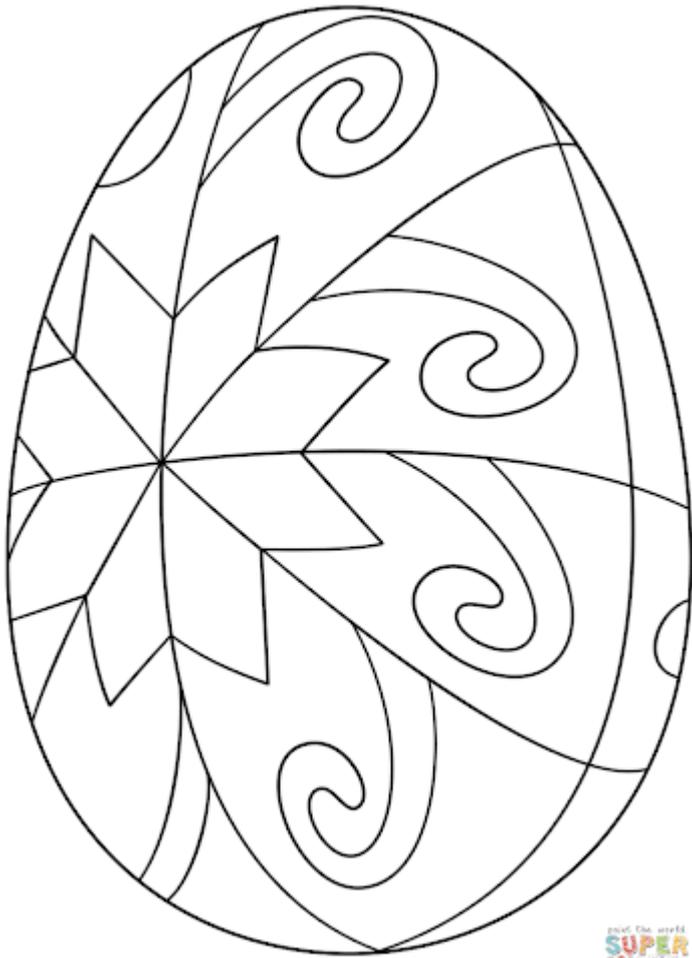
4. Виконання практичного завдання

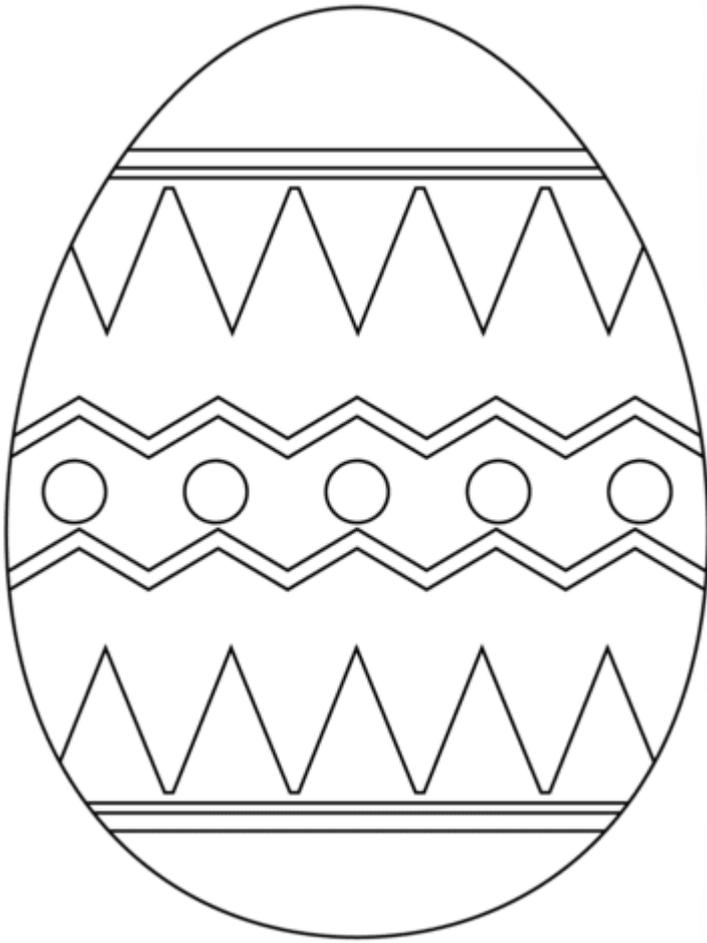
Ескізи для шкрябанки

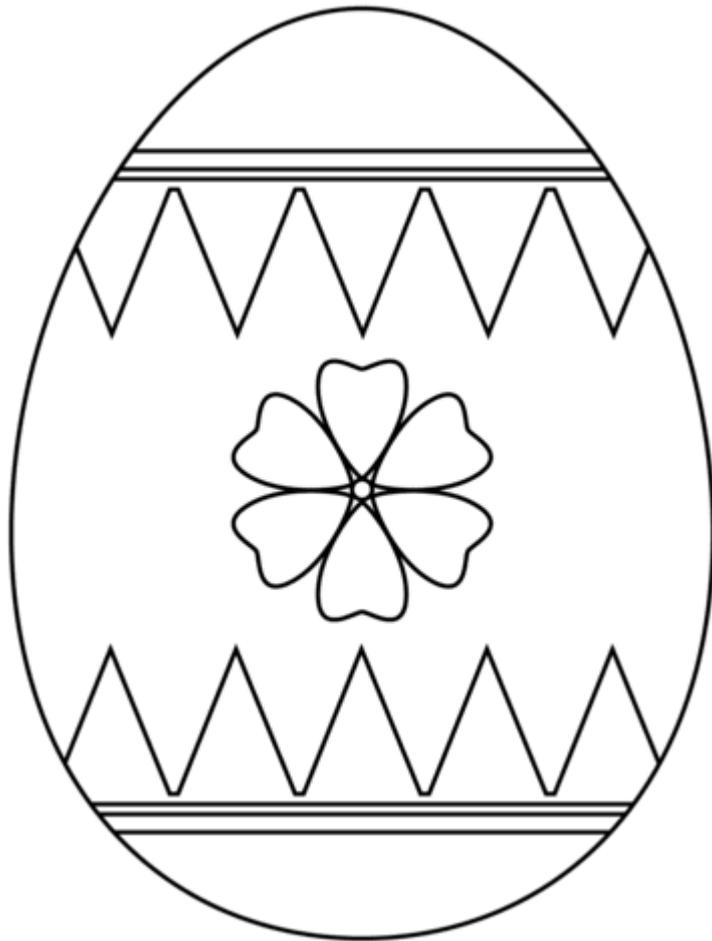

Вправа “ Долоньки“

У зошиті обведіть контур своєї долоньки.

Кожен палець долоньки – це місце, де ви маєте записати відповіді на запитання.

Великий палець – “ Мій настрій“.

Вказівний палець –“Що цікавого я дізналася сьогодні про писанку?“.

Середній – “ Що було найбільшим відкриттям для мене?“.

Безіменний- “Що для себе я взяв з цього уроку?“ .

Мізинець – “Щоб я хотів ще дізнатися? Що мені було б цікаво?“.

Фото надішліть у Google Клас